

**VAN BAROSU İNSAN HAKLARI MERKEZİ ÇOCUK
HAKLARI KOMİSYON’NUN HOLLANDA KRALİYETİ
TARAFINDAN DESTEKLENEN KADIN VE KIZ
ÇOCUKLARININ ADALETE ERİŞİMİNDE AVUKATLARIN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ
FAALİYET RAPORU**

Hollanda Kralliyeti

2023-2024

ÖZET

Bu çalışmamızda; Hollanda Kraliyeti tarafından desteklenen **KADIN VE KIZ ÇOCUKLARININ ADALETE ERIŞİMİNDE AVUKATLARIN GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ** kapsamında ve 08.01.2024- 20.10.2024 tarihleri arasında çocuk hakkı ihlallerine karşı hukuki çalışmalar, dava takipleri, kurum ve kuruluşlar ile gerçekleştirilen görüşmeler, sivil toplum kuruluşları ve çocuklar ile birlikte birtakım etkinlikler gerçekleştirmiştir. Çocuk hakkı ihlallerine karşı komisyon üyeleri tarafından mağdur çocukların davaları takip edilmiş ve duruşmalarına katılım sağlanmıştır. Ayrıca ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte çocukların hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla komisyonumuzca görüşmeler sağlanmış olup, gündem maddeleri üzerinde tartışmalar gerçekleştirilmiştir. Yapılan tüm bu takipler ve görüşmeler yıl boyunca kayıt altına alınmış ve tarafımızca detaylı olarak raporlaştırılmıştır.

GİRİŞ

Van Barosu İnsan Hakları Merkezi Çocuk Hakları Komisyonu tarafından; Kadın ve Kız Çocuklarının Adalete Erişiminde Avukatların Güçlendirilmesi Projesi kapsamında; özelde Van ilindeki ve genelde yeryüzündeki tüm çocukların, ulusal ve uluslararası düzenlemelerle koruma altına alınmış olan temel hak ve özgürlüklerine kavuşması,

Sağlıklı bir ortamda büyüüp yetişmelerinin sağlanması maksadıyla; çocuklar lehine olan mevcut hukuki düzenlemelere işlerlik kazandırmak ve eksik görülen düzenlemelerin çocuk lehine geliştirilmesinin sağlanması,

Çocuklara karşı işlenmiş olan özellikle cinsel istismar suçlarına ilişkin soruşturma ve kovuşturma dosyalarına katılma talebi sunulması ve dosyalarda çocuklara karşı işlenen suçların en ağır şekilde cezalandırılmasının sağlanması,

Çocukların temel haklarının ihlal edildiği ve çocuklara karşı işlenmiş suçlara yönelik ihbarları almak ve gerektiğinde bu ihlal ve suçlara ilişkin re'sen çalışma yaparak; hak ihlallerinin ortadan kaldırılması ve işlenen suçların yargılama mercileri tarafından cezalandırılmasının sağlanması

Uluslararası sözleşmelerle koruma altına alınmış ve fakat iç hukukta herhangi bir regülasyon bulunmayan; özellikle Van ve bölge illerdeki çocukların sosyal ve kültürel hakları ile ilgili hususlarda, çocukların işbu sosyal ve kültürel haklarının koruma altına alınmasını sağlayacak kanuni düzenlemelerin yapılmasının sağlanması temel amacımızdır.

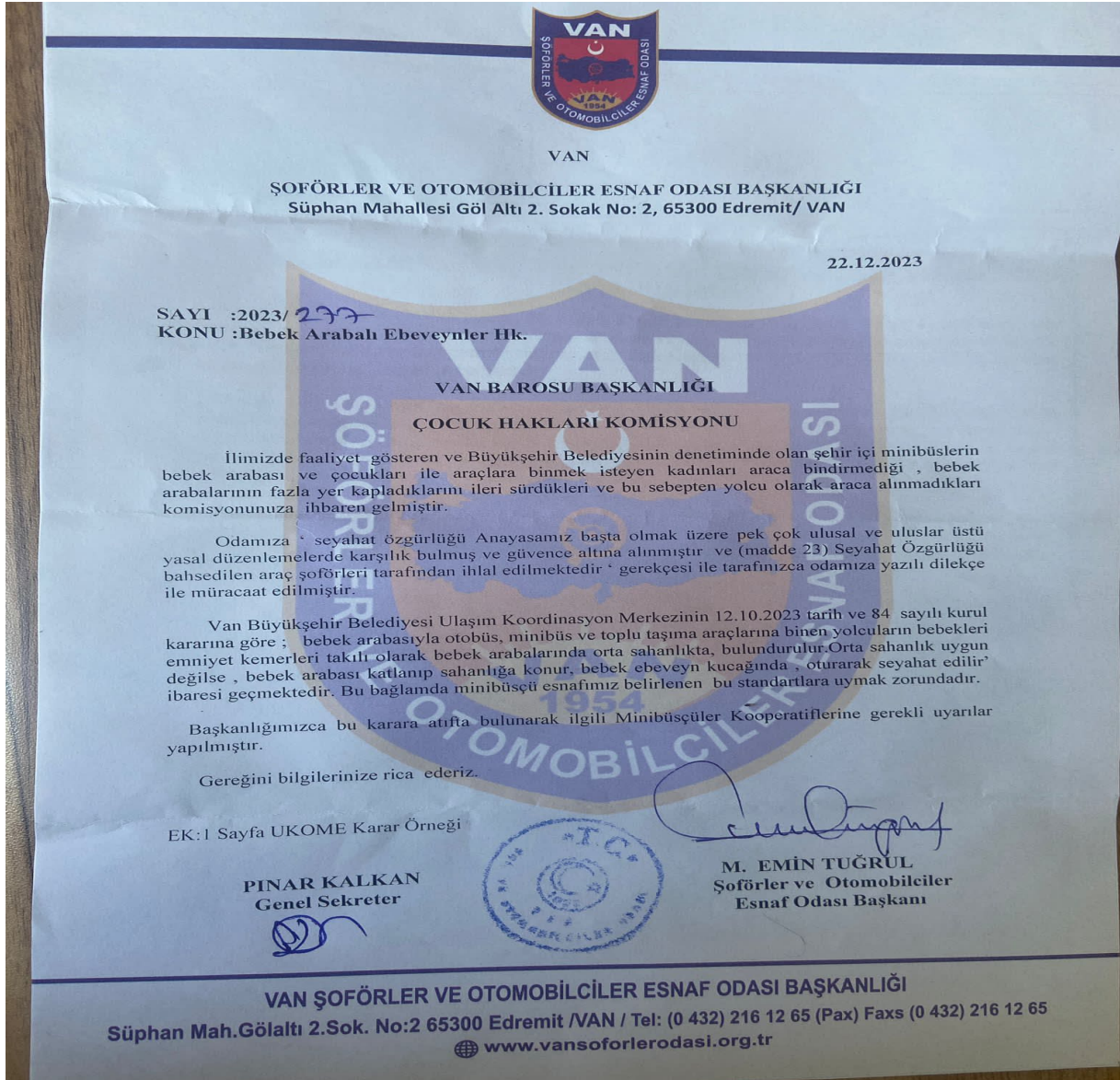
KOMİSYON TARAFINDAN RAPORLAŞTIRILAN FALİYETLER

04.01.2024 tarihinde komisyonumuzca Van Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü bünyesinde, ÇİM İl Koordinasyon Kurulu toplantısına katılım sağlanmıştır. İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı S.B.Ü Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde hizmet veren Çocuk İzlem Merkezi'nin etkin bir şekilde hizmet sunabilmesi amacıyla kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımıyla toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Van Cumhuriyet Başsavcılığı, Van İl Emniyet Müdürlüğü, Van İl Jandarma Komutanlığı, Van Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Van Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Van Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Van İl Müftülüğü, Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Van Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanlığı, S.B. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başkanlığı ve Van Barosu Çocuk Hakları Komisyonu katılım sağlamıştır. Toplantıda öncelikli olarak ÇİM 'in işleyişi hakkında konuşulmuştur. Çocuk İzlem Merkezi eksikleri tartışılmıştır. Çocuk İzlem Merkezindeki çocukların ihtiyaçları konuşulmuş ve bunlar için çeşitli çözüm önerileri geliştirilmiştir.

	T.C. VAN VALİLİĞİ İl Sağlık Müdürlüğü	
Sayı : E-73629323-433.99-231910329		18.12.2023
Konu : Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM) İl Koordinasyon Kurulu Toplantısı		
VALİLİK MAKAMINA		
Çocuk istismarının önlenmesi ve istismara uğrayan çocuklara bilinçli ve etkin bir şekilde müdahale edilmesi amacıyla; öncelikli olarak cinsel istismara uğramış çocukların ikincil örselenmesini azaltmaya indirmek, adli ve tıbbi işlemlerin bu alanda eğitilmiş kişilerden oluşan bir merkezde ve tek seferde gerçekleştirilmesini temin etmek üzere Sağlık Bakanlığına bağlı hastaneler/kurumlar bünyesinde Çocuk İzlem Merkezleri (ÇİM) kurulmuştur. İlimizde bulunan Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM) Müdürlüğümüze bağlı S.B.Ü. Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi bünyesinde 2014 yılından bu yana hizmet vermekte olup Çocuk İzlem Merkezinin (ÇİM) etkin bir şekilde hizmet sunabilmesi için merkezin işleyişi ve amacı doğrultusunda kurumların nasıl katkıda bulunacağını belirlemek amacıyla kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımıyla belli periyotlarla "Çocuk İzlem Merkezi İl Koordinasyon Kurulu" toplantıları yapılmaktadır. Bu kapsamda Müdürlüğümüz Kamu Hastaneleri Hizmetleri Başkanlığı Koordinasyonunda ve yazımız ekinde yer alan kurum temsilcilerinin katılımıyla 04.01.2024 tarihinde saat 13.30'da İl Sağlık Müdürlüğümüz Toplantı Salonunda Çocuk İzlem Merkezi İl koordinasyon Kurul Toplantısı gerçekleştirileceği hususunu; Tensiplerinize arz ederim.		
Op. Dr. Muhammed TOSUN İl Sağlık Müdürü		
OLUR Adem BALKANLIOĞLU Vali a. Vali Yardımcısı		
Ek: ÇİM Toplantısı Katılımcı Listesi (2024 Yılı).		
Bu belge, güvenli elektronik imza ile onaylanmıştır.		
Belge doğrulama kodu: AA97D3-266C-4000-9F37-D9D3992D5ED		
Belge doğrulama adresi: https://www.turkiye.gov.tr/saglik-bakanligi-ebys		
Hürriyet Mahallesi, İpekçiyi Caddesi, Birtan Kuvayı İpekyolu/VAN 65000	Bilgi için: Sayın EĞİTİM	Bilgi için: Sayın MÜHÜR
Tel: 04322102136	Bilgi için: Sayın MÜHÜR	Bilgi için: Sayın MÜHÜR
e-Posta: iletisim@van.saglik.gov.tr	Bilgi için: Sayın MÜHÜR	Bilgi için: Sayın MÜHÜR
Kep Adresi:	Bilgi için: Sayın MÜHÜR	Bilgi için: Sayın MÜHÜR

Fotoğraf 1: Van Valiliği'nin İl Sağlık Müdürlüğü Bünyesinde düzenlenen Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM) İl Koordinasyon Kurulu Toplantısına Davet Mektubu.

08.01.2024 Tarihinde Komisyonumuza gelen bebek arabalı yolcuların toplu taşıma araçlarına alınmadığı yönünde ihbar ulaşmıştır. Bunun üzerine Van Büyükşehir Belediyesi'ne ve Van Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası Başkanlığına başvuru gerçekleştirilmiştir. Yaptığımız başvuruya Van Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından 22.12.2023 tarih ve 133017 sayı numaralı cevabı (Fotoğraf 3) ile; UKOME kararı gereğince bebek arabalı yolcuların toplu taşıma araçlarına alınmaması halinde şikâyet üzerine ilgili cezai işlem uygulanacağı bildirilmiştir. Bebek arabalı yolcuların toplu taşıma araçlarına alınmamalar halinde delilleri ile birlikte Van Büyükşehir Belediye Başkanlığı nezdinde şikâyetçi olması gerektiği hususunda işlemler yapılmıştır. Aynı şekilde, Van Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası Başkanlığına başvurumuza ilgili kurum; gerekli işlemlerin yapacağını tarafımıza bildirmiştir. (Fotoğraf 2)

Fotoğraf 2: Van Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası Başkanlığına, Komisyonumuzca Yapılan Başvuruya Verilen Cevap.

T.C.
VAN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
Ulaşım Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-50671238-622.01-133017
Konu : Talep

22.12.2023

Sayın Abdulhakim BAYCAN
Ali Paşa Mah. Baro Sok. No:20
İpekyolu/VAN

İlgi : 15.12.2023 tarihli ve sayılı yazınız

İlgi tarih ve sayılı dilekçenizde ücretsiz toplu taşıma araçlarını kullanan ve bebek arabasıyla araca binen vatandaşların haklarının kısıtlandığı ve toplu taşıma araçlarına gereğinden fazla yolcu taşındığı için mağduriyet yaşandığı belirtmektedir.

Büyükşehir Belediyemizin yetki verdiği toplu taşıma araç şoförlerinin uyması gereken kurallar Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası Başkanlığına ve ilgili Kooperatiflere bildirilmiştir. Ulaşım sorunlarının giderilmesi ve trafik akışının düzenli sağlanması için çalışmalarımız devam etmektedir. 12.10.2023 tarih ve 84 Nolu UKOME Kurul kararında belirtilen bebek arabasıyla otobüs, minibüs ve toplu taşıma araçlarına binen yolcuların bebekleri emniyet kamerasını takılı olarak bebek arabasında ebeveyn eşliğinde ve tekerlekleri kilitli olarak orta sahanlıkta bulundurulmalıdır. Belirtilen alanın uygun olmaması halinde bebek arabası katlanarak sahanlık bölümüne konularak ve bebek ebeveyn kucağında seyahat edilir denilmektedir.

Gerekli işlemlerin yapılmasına rağmen toplu taşıma araçlarını kullanan vatandaşlarımızın mağduriyet yaşadığı toplu taşıma araçlarının plakasına ait dijital kayıt (görsel, video, resim) vb. delillerin dilekçeleriyle birlikte Başkanlığımıza bildirilmesi durumunda ilgili toplu taşıma araçların Meclis kararında belirtilen ceza cetvelinin ilgili maddeleri gereğince gerekli cezai işlemler uygulanmaktadır. Belirtilen delillerin gönderilmemesi durumunda Encümen tarafından düzenlenen cezai idari yaptırım kararlarının kanıt olmadığı gerekçesiyle Mahkemeler tarafından delil yetersizliği gerekçesiyle iptal edilerek geri dönmektedir. Bu nedenle yapılacak şikâyet başvurularının gerekli delillerin eksiksiz bir şekilde bildirilmesi gerekmektedir. Dilekçe içeriğinde belirtmiş olduğunuz gereğinden fazla yolcu taşınması ile alakalı olarak yol güzergâhlarında kontrol denetim ve yaptırım yetkisi kolluk kuvvetlerine aittir.

Bilgilerinize rica ederim.

Ali ÖZVAN
Başkan a.
Genel Sekreter Yardımcısı V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 0PSLJH-Lx6Q6s-cX99qv-veM467-ya+eQEFF Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-belediye-ehvs>

Seyit Fehim Arvasi Mahallesi Özdemirler Sok. No:5 İpekyolu Van
Telefon No: (432)444 44 65 Faks No: (432)216 20 08
e-Posta: info@vbb.bel.tr İnternet Adresi: <https://van.bel.tr/>
Kep Adresi: vanbuyuksehir@hs01.kep.tr

Bilgi için: Engin ÇELİK
Büro Personeli
Telefon No:3011

Fotoğraf 3: Van Büyükşehir Belediye Başkanlığına Komisyonumuzca Yapılan Başvuruya Verilen Cevap.

10.01.2024 Van Çocuk Hakları komisyonu tarafından Fatih Sultan Mehmet İlkokulundaki 200 öğrenciye Van Barosu müzik grubu Baro the Band ve komisyonumuz ile birlikte müzik dinletisi gerçekleştirilmiştir.

Fotoğraf 4-5: Etkinlikten Görüntüler.

13.01.2024 Komisyonumuzca 13/01/2024 - 14/01/2024 tarihli Hollanda Büyükelçiliği MATRA hibe programı tarafından desteklenen kadın ve kız çocuklarının adaleti erişimini güçlendirmek için insan hakları savunucusu avukatların mesleki kapasitelerinin geliştirilmesi projesi kapsamında verilen stratejik davalama eğitim programına komisyonumuz faaliyet ekibi tarafından katılım sağlanmıştır. Program kapsamında 13.01.2024 tarihinde eğitimci Serdar TEKİN, izleme ve belgelemeye giriş ile temel ilkeler hususunda bilgilendirme yapmıştır. Eğitimci Feray SALMAN, sahada olgu- tespit çalışmaları ile ilgili eğitim vermiştir. 14.01.2024 tarihinde eğitimci Habibe GÜNEŞ ve Aslı DAVAS tarafından görüşme ilkeleri ve tekniği eğitimi verilmiş, Ümit BİÇER tarafından ise raporlama eğitimi verilmiştir.

İZLEME VE BELGELEME EĞİTİMİ PROGRAMI
13-14 Ocak & 24-25 Şubat 2024, Van Barosu

BİRİNCİ GÜN	DERS BAŞLIĞI	KOLAYLAŞTIRICI
09:30 - 10:00	Tanışma ve programın tanıtımı	
10:00 - 11:15	İZLEME VE BELGELEMeye GİRİŞ	Serdar Tekin
11:15 - 11:30	Ara	
11:30 - 12:45	TEMEL İLKELER	Serdar Tekin
12:45 - 14:00	Öğle Arası	
14:00 - 15:15	SAHADA OLGU-TESPİT ÇALIŞMASI	Feray Salman
15:15 - 15:30	Ara	
15:30 - 16:45	SAHADA OLGU-TESPİT ÇALIŞMASI	Feray Salman
16:45 - 17:00	Gün Değerlendirmesi	
İKİNCİ GÜN	DERS BAŞLIĞI	KOLAYLAŞTIRICI
10:00 - 11:15	GÖRÜŞME İLKELERİ VE TEKNİĞİ	Habibe Güneş / ASLI DAVAS
11:15 - 11:30	Ara	
11:30 - 12:45	GÖRÜŞME İLKELERİ VE TEKNİĞİ	Habibe Güneş /ASLI DAVAS
12:45 - 14:00	Öğle Arası	
14:00 - 15:15	RAPORLAMA	Ümit Biçer
15:15 - 15:30	Ara	
15:30 - 16:45	RAPORLAMA	Ümit Biçer
16:45 - 17:15	Değerlendirme ve Kapanış	

Fotoğraf 6: İzleme ve Belgeleme Eğitim Programı.

Fotoğraf 7: İzleme ve Belgeleme Eğitiminden Görüntüler.

29/01/2024 tarihinde komisyonumuzca takibi konusunda mutabık olunan ve Van 5. Ağır Ceza Mahkemesinde 2023/333 Esas numarası ile işlem gören dosyanın duruşmalarına katılım sağlanmakla birlikte gerekli araştırmalar da yapılmıştır. Söz konusu dosyada isnat edilen suç "Çocuğun Cinsel İstismarı Suçu" dur. Mağdur çocuk 13 yaşındadır. Dosyada üç sanık bulunmaktadır. Sanıkların ikisi mağdurun üvey kardeşi iken diğer sanık ise mağdurun yeğenidir. Dosyadaki deliller mağdurun beyanları ve tanık anlatımlarından ibarettir. Mağdurun beyanlarına göre her üç sanık bakımından kendisine yöneltilen saldırının farklı zaman aralıklarında cebir ve şiddet yoluyla birden fazla kez yaşandığı yönündedir. Yargılama neticesinde her üç sanık bakımından da "her türlü şüpheden uzak, kesin ve yeterli delil bulunmadığından" ötürü beraat kararı verilmiştir. Uyuşmazlık bugün itibariyle istinaf aşamasında işlem görmektedir.

Dosya komisyonumuz üyelerince detaylıca incelendiğinde; soruşturmanın sağlıklı işlemediği, mağdurun beyanlarına yönelik olarak zamanında çeşitli delillerin elde edilemediği ve olayın tanıklarından olan 10 yaşındaki çocuk tanığın hukuka aykırı olarak dinlenildiği tespit edilmiştir.

Mevcut uyuşmazlık kapsamında üzerinde durmayı yararlı gördüğümüz nokta; özellikle çocukların mağdur olduğu uyuşmazlıklarda, mağdur çocukların ifadelerinin alınması hususunun teori ve uygulamadaki çelişik olma durumunun değerlendirilmesi hakkındadır. Nitekim bilindiği üzere; suç sayılan bir fiil sebebiyle hak ve menfaatleri zarara uğrayan mağdurun; uygulamadaki karar vericilerin hatalı kararlarıyla ikincil olarak mağduriyet yaşamaktadırlar. Ceza muhakemesi işlemlerinde; mağdur konumunda olan bireylerin daha da mağdur olmamaları için beyanlarının usulüne uygun alınması gerekmektedir. Şöyle ki; zaten fiil sebebiyle mağduriyetini dile getiren bireyin bir de devlet eliyle mağdur edilmesi hukuken kabul edilebilir değildir.

Önemle üzerinde durmak istediğim husus ise; CMK. 236/4'e göre "Cumhuriyet savcısı veya hâkim tarafından ifade ve beyanının özel ortamda alınması gerektiği ya da şüpheli veya sanık ile yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen çocuk veya mağdurların ifade ve beyanları özel ortamda

uzmanlar aracılığıyla alınır." hükmünün açıklığı karşısında söz konusu dosya kapsamında tanık olarak dinlenen çocuğun tanıklığı SEGBİS vasıtası ile doğrudan hakim tarafından sorulan sorular ile alınmıştır. Öncelikle; CMK m. 236/4'ün hükmünün açıklığı karşısında, tanığın beyanlarının uzman olmayan kişi tarafından alınmasının çocuğun üstün yararı ilkesine aykırı olduğunu düşünmekteyiz. Her ne kadar CMK. M. 236/4'te "...yüz yüze gelinmesinde sakınca bulunan çocuğun ve mağdurunun dinlenmesinde uzman kişilerin bulunması..." ibaresi mevcut ise de söz konusu dosya kapsamında küçük yaşta olan çocuğun cinsel istismar konusunda tanık olarak dinlenebilmesi için uzman kişinin yardımına başvurulması gerekmektedir. Nitekim, tanık dosyanın sujesi durumunda olmamasına rağmen uzman kişiler vasıtasıyla dinlenilmemesinin çocuğun gelişimine, üstün yararına zarar verebileceği açıktır. Şöyle ki; duruşma ortamının çocuğun yaşamında bir iz bırakabileceği açık iken bir de cinsel bir suç yönünden uzman olmayan hakim doğrudan ve SEGBİS vasıtası ile çocuk tanığa olaya ilişkin sorular sormasının çocuğun yaşamında derin izler bırakacağı aşıkardır. Bu sebeple söz konusu uygulamayı hukuka aykırı bulduğumuzu belirtmek isteriz.

01.02.2024 Tarihinde Komisyonumuzca Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Van İl Müdürlüğü Van Çocuk Hakları İl Komitesi ile İl Müdürlüğünce belirlenen çocuklar ile birlikte baromuz binası gezilmiş, avukatlık mesleğinin tanıtımı yapılmış, çocuklar ile yemek ve sinema etkinliği yapılmıştır.

Fotoğraf 8-9-10: Mesleki Tanıtım ve Sinema Etkinliğinden Görüntüler.

09.02.2024 Komisyonumuzca 09/02/2024 - 11/02/2024 tarihli Hollanda Büyükelçiliği MATRA hibe programı tarafından desteklenen kadın ve kız çocuklarının adaleti erişimini güçlendirmek için insan hakları savunucusu avukatların mesleki kapasitelerinin geliştirilmesi projesi kapsamında verilen stratejik davalama eğitim programına komisyonumuz faaliyet ekibi tarafından katılım sağlanmıştır. Eğitim programı kapsamında 09.02.2024 tarihinde Kerem ALTIPARMAK tarafından AYM ve AİHM başvurularında mahkemelerin yetkisine ilişkin kabul edilebilirlik koşullarına ilişkin eğitim verilmiştir. Serkan CENGİZ tarafından usule ilişkin kabul edilebilirlik koşulları eğitimi verilmiştir. Ali Rıza ÇOBAN tarafından AYM ve AİHM başvurularında esasa ilişkin kabul edilebilirlik koşulları eğitimi verilmiştir. 10.02.2024 tarihinde Ali Rıza ÇOBAN tarafından yaşam hakkı, Kerem ALTIPARMAK tarafından işkence ve kötü muamele yasağı, Serkan CENGİZ tarafından adil yargılanma hakkı eğitimi verilmiştir. 11.02.2024 tarihinde Kerem ALTIPARMAK kişi özgürlüğü ve güvenliği, Ali Rıza ÇOBAN tarafından ifade özgürlüğü eğitimi verilmiştir.

Fotoğraf 11: AYM ve AİHM Başvurularında Mahkemelerin Kabul Edilebilirlik Koşullarına İlişkin Seminerden Görüntü.

15.02.2024 tarihinde Komisyonumuzca; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Van İl Müdürlüğü Van Çocuk Hakları İl Komitesi koordinatörlüğünde çocuklar ile birlikte Van Valiliğinin bahçesinde kurulan ve çocukların temel haklarına ilişkin tanıtım ve bilgilendirmenin yapıldığı çalışmaya katılım sağlanmıştır. Çalışma kapsamında komisyon üyelerimiz tarafından, çocukların bulunduğu stantlarda çocukların sahip olduğu haklara ilişkin detaylı bilgilendirmeler yapılmıştır.

Fotoğraf 12-13: Etkinlikten Görüntüler.

02.03.2024 Tarihinde Komisyonumuz ile Van Aile Ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Çocuk Hakları Komitesinin iş birliğinde Van Barosu ev sahipliğinde komite üyesi çocuklara, baro ve avukatlık mesleğinin tanıtımı, afet farkındalığı, stresle başa çıkma yöntem ve teknikleri, ergen sağlığı ve bulaşıcı hastalıklar ile ilgili ”Eğitici Akran Eğitimi” verilmiştir.

Fotoğraf 14-15: Etkinlikten Görüntüler.

07.03.2024: 0531 975 42 42 komisyon iletişim numarasına “cinsel içerikli fotoğraflar” gönderilmiştir. Bu konuya ilişkin komisyonumuzca söz konusu cinsel içerikli fotoğrafları gönderen kişi hakkında komisyonumuzca suç duyurusunda bulunulmuştur. Söz konusu olaya ilişkin Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından şüphelinin cezalandırılmasına yönelik iddianame düzenlenmiştir. Dosya komisyonumuzca takip edilmektedir.

T.C. VAN CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI	
Soruşturma No : 2020/16332 Esas No : 2022/7166 İddianame No : 2022/5068	
İ D D İ A N A M E VAN ASLİVE CEZA MAHKEMESİNE	
DAVACI MÜSTEKİLER	: K.H. : 1- ABDULHAKİM BAYCAN, HİKMETULLAH Oğlu SADİFE'den olma, 01/06/1993 doğumlu, VAN BAROSU 2- MEDENİ GÜR, ALİ Oğlu NAZİ'den olma, 05/06/1992 doğumlu, VAN BAROSU
ŞÜPHELİ	: MEHMET EMİN TOPALCIK, [REDACTED]
SUC SUC TARİHİ VE YERİ SEVK MADDESİ DELİLLER	: Cinsel Taciz : 12/10/2020 VAN/MERKEZ : TCK'nın 105/1-1, 105/2-d. 43/2, 53 : Müşteki ve tanık beyanları, şüpheli savunması, WhatsApp ekran görüntüleri, nüfus ve adli sicil kayıtları ile tüm soruşturma evrakı
SORUŞTURMA EVRAKI İNCELENDİ:	
Şüphelinin kullanımında bulunan [REDACTED] numaralı hatta, Van Barosu Çocuk Hakları Komisyonu'nun kullanımında olan 0 531 975 42 42 numaralı hatta, WhatsApp üzerinden cinsel organının fotoğraflarını çekip atması eylemine ilişkin yürütülen soruşturmada, atılan mesajın Van Barosu Çocuk Hakları Komisyonu Genel Sekreteri Av.Abdulhakim Baycan ve Van Barosu Çocuk Hakları Komisyonu dinlem Başkanı Av.Medeni Gür tarafından birlikte iken açıldığı ve şüphelinin cinsel organını içerir WhatsApp görüntülerinin her iki müşteki tarafından görüldüğü anlaşılan olayda, müstekilerin WhatsApp üzerinden görüntüleri atan şüpheliden şikayetçi oldukları, Şüphelinin alınan ifadesinde mesajları yani görüntüleri atıp atmadığını hatırlamadığını, atmış ise de kötü bir niyetinin olmadığını, bilmeden yaptığını ifade ettiği; Dosya kapsamında mevcut şüphelinin attığı WhatsApp mesajları ve buna ilişkin ekran görüntüleri, şüphelinin kaçamaklı ikrarı, müstekilerin şikayeti birlikte değerlendirildiğinde şüphelinin cinsel organının fotoğraflarını çekerek Van Barosu Çocuk Hakları Komisyonu'nun kullanımında olan 0 531 975 42 42 numaralı hatta gönderdiği ve telefona gelen arama ve mesajlara bakmakla yetkili Van Barosu Çocuk Hakları Komisyonu dinlem Başkanı Av.Abdulhakim Baycan ve Van Barosu Çocuk Hakları Komisyonu dinlem Başkanı Av.Medeni Gür tarafından birlikte iken mesajın açıldığı ve görüntülerin görüldüğü, şüphelinin iletişim araçlarının sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle cinsel organının fotoğraflarını göndermek suretiyle atılı cinsel taciz suçunu işlediği hususunda yeterli şüpheye	
e-imzalıdır	
HANİFE GÜR DURUR Cumhuriyet Savcısı-95188 e-imza	
NOT : MEHMET EMİN TOPALCIK hakkında "Cinsel Taciz" suçundan (Baro tüzeli kişiliğinin şikayet hakkı olmaması sebebiyle Baro Başkanlığı'na karşı eylemi yönünden) kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmiştir.	

Fotoğraf 16-17: Suç Duyurumuza İlişkin Van Cumhuriyet Başsavcılığı Tarafından Hazırlanan İddianame.

23.03.2024: Komisyonumuzca 23/03/2024-24/03/2024 tarihli Hollanda Büyükelçiliği MATRA hibe programı tarafından desteklenen kadın ve kız çocuklarının adaleti erişimini güçlendirmek için insan hakları savunucusu avukatların mesleki kapasitelerinin geliştirilmesi projesi kapsamında verilen stratejik davalama eğitim programına komisyonumuz faaliyet ekibi tarafından katılım sağlanmıştır.

Fotoğraf 18: Stratejik Davalama Eğitiminden Görüntü.

27/03/2024: Komisyonumuzca takip edilen Van 3. Ağır Ceza Mahkemesi 2024/2 E. Numaralı H.N dosyasının duruşmasına katılım sağlanmıştır. Van 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 2024/2 Esas sayılı dosyasında çocuk mağdur H.N. 13; sanık A.Ş. ise 54 yaşındadır. Tarafların yakınlık ilişkisi komşuluk bazındadır. Dosya kapsamında çocuk beyanlarına göre istismar uzun bir sürece tekabül etmiştir. Dosyanın ilk duruşması 06.02.2024 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Dosya süreci komisyonumuz üyeleri tarafından takip edilmiştir. 27/02/2024 tarihinde görülen duruşmada sanıkların hapis cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmiştir. Sanık yönünden TCK 109/1, TCK 109/3-f, TCK 109/5, TCK 43/1 TCK 62/1 maddeleri uyarınca 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmiştir.

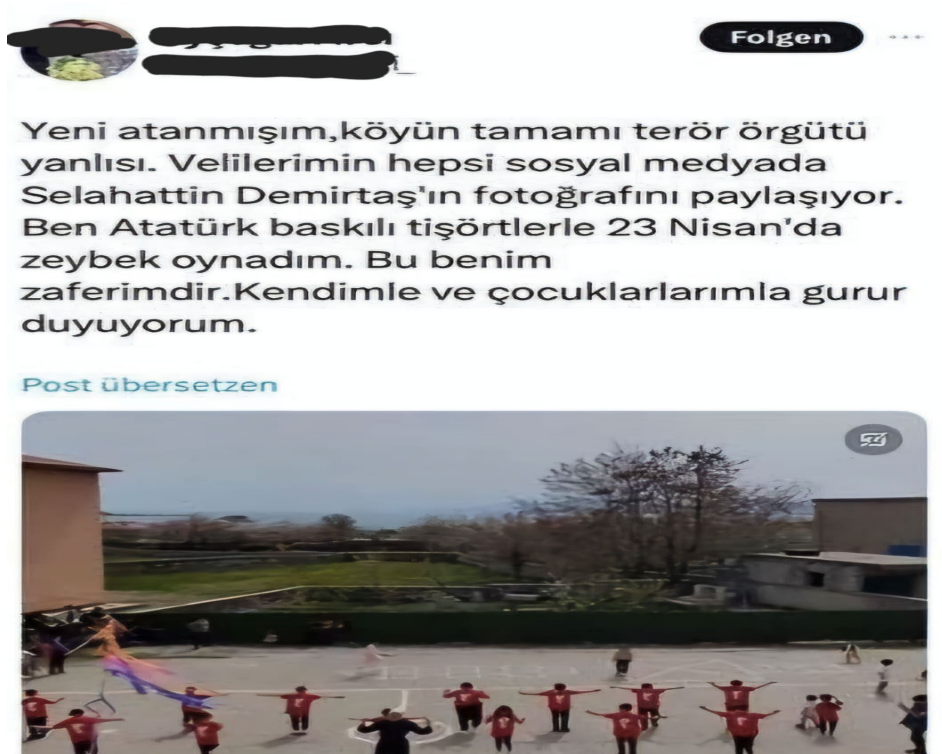
29.03/2024: 2024 Komisyonumuz üyeleri tarafından Tarım ve Orman Bakanlığı Van İl Müdürlüğü bünyesinde eğitim gören lise düzeyindeki stajyer öğrencilere yönelik temel hukuk eğitimi verilmiştir.

Fotoğraf 19-20: Etkinlikten Görüntüler.

28.04.2024: 23.04.2024 tarihinde sosyal medya üzerinden Kürt çocuklarına yönelik ırkçı paylaşımda bulunan öğretmen A.A. hakkında komisyonumuzca suç duyurusunda bulunulmuştur. Tatvan'da görev yapan ve 23 Nisan'da sosyal medya hesabından “Yeni atanmışım, köyün tamamı terör örgütü yanlısı. Velilerimin hepsi sosyal medyada Selahattin Demirtaş'ın fotoğrafını paylaşıyor. Ben Atatürk baskılı tişörtlerle 23 Nisan'da zeybek oynadım. Bu benim zaferimdir. Kendimle ve çocuklarımla gurur duyuyorum” paylaşımı yapan öğretmen A.A hakkında suç duyurusunda bulunan komisyonumuz sürecin takipçisi olacaktır.

Fotoğraf 21: A.A tarafından söz konusu paylaşımın yapıldığı sosyal medya görseli

VAN BAROSU İNSAN HAKLARI MERKEZİ ÇOCUK HAKLARI KOMİSYONU

BASINA VE KAMUOYUNA

Kamuoyunda kendini öğretmen olarak tanıtan ve sosyal medya hesabı üzerinden 23 Nisan tarihinde yaptığı bir paylaşım; görev yaptığı köy halkının tamamını terör yanlısı olmakla itham edip ayrıca bir siyasetçinin fotoğrafını paylaşanları terör semtizası olmakla suçlayan ve çocukları istismar ederek siyasal düşüncelerini tatmin etmeye çalışan A. A. isimli kişiyi şiddetle kınıyoruz.

'Mesleği bilgi öğretmek olan kimse' olarak tanımlanan öğretmenlik, alan eğitimi ve pedagojik formasyon gibi süreçlerin ardından edinilen bir meslektir. Çocuk bilimi olarak da bilinen pedagoji eğitimi almış olan öğretmenin gayesi, çocuklardaki davranış bozuklukları ve onun kökenini ortaya koymaktadır. Kendini öğretmen olarak niteleyen A. A. isimli şahsın yapmış olduğu paylaşım bakıldığında; kendisinin tanımlanan gayeden çok uzak ve aksine çocukların bozulmamış olan davranış hallerini bozabileceği göz önündedir.

Dünya Sağlık Örgütü tarafından çocuk ihmali ve istismarı kavramı: "18 yaşın altındaki çocukların sağlığını, sağ kalımını, gelişimini veya ilişkilerdeki güven duygusunu olumsuz yönde etkileyen fiziksel/duygusal/cinsel istismar, ihmal ve diğer sömürü türleriyle sonuçlanan kötü davranışlar." olarak tanımlanmıştır. Öğrencilerini ve onların ailelerini terörize ederek kutuplaştıran, ötekileştiren ve bu durumu "zafer kazanmış" edasıyla kamuoyu önünde sosyal medya hesabından paylaşan bir öğretmenin; öğrencilerinin ruhsal ve fiziksel gelişimini ne denli kötü etkilediği ve etkileyeceği aşikardır.

Türkiye'nin de imzacısı olduğu ve 196 ülke tarafından imzalanan çocuk hakları sözleşmesi; ayrım gözetmeme, çocuğun üstün yararı, yaşama ve gelişme hakkı, katılım hakkı temel ilkeleri üzerine kurulmuştur. Bu ilkeler ışığında da; çocukların cinsiyetinin, renginin veyahut kimliğinin olmadığı/olmayacağı bilincine en çok bir öğretmenin varması gerekirken, bir öğretmenin hem öğretmenlik mesleğine yakışmayacak hem de halkı kin ve düşmanlığa tahrik edecek eylem ve söylemlerde bulunduğunu öğrenmiş bulunmaktayız.

Çocuk Haklarının bu derece pervasızca gözardı edildiği ve bu durumun normalleştirildiği bu coğrafyada; öğrencileriyle, çocukların ailelerinden daha çok iletişim halinde olan ve çocukların gelişimleri üzerinde daha çok etkisi olan bir öğretmenin hukuka aykırı bu eylemine göz yummayacağımızı kamuoyuna bildirmek isteriz.

Bu sebeple Van Barosu Çocuk Hakları Komisyonu olarak, kendini öğretmen olarak tanıtan A. A. isimli şahıs hakkında öncelikle suç duyurusunda bulunacağımızı, hukuka aykırı eylem ve söylemin yaptırımı konusunda takipçisi olacağımızı kamuoyuna duyururuz.

28 NİSAN 2024

Fotoğraf 22: komisyonumuzca süreç hakkında kamuoyuna yapılan duyuru

02.05.2024: Komisyonumuzca Erciş Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2023/150 esas sayılı dosyasında M. Y. isimli mağdur çocuğun duruşmasına komisyon olarak iştirak edilmiştir. Söz konusu dosyaya ilişkin değerlendirmelerimiz şu şekildedir; Van'ın Muradiye İlçesinde mağdur M.Y.nin 05.01.2023 tarihinde adli mercilere başvurarak nitelikli cinsel istismara maruz bırakıldığı gerekçesiyle şikayetçi olması üzerine başlayan süreçte komisyonumuzca süreç ivedilikle dahil olunmuştur. Erciş Cumhuriyet Başsavcılığı 13.03.2023 Tarih 2023/549 Soruşturma sayılı iddianamesi ile şüpheliler E.E. , F.Ç. , F.B. , M.M. , Ö.Ö. , hakkında çocuğun nitelikli cinsel istismarından bahisle cezalandırılması talep edilmiştir. Erciş Cumhuriyet Başsavcılığının 2024/189 Soruşturma sayılı dosyası ile anılan dosya Erciş Ağır Ceza Mahkemesinin 07.02.2024 Tarih, 2024/44 Esas 2024/60 Karar sayılı kararı ile birleştirilmiş ve açık yargılamaya başlanmıştır.

Erciş Ağır Ceza Mahkemesi 2023/150 Esas numarası ile yargılamaya başlanılan dosyanın ilk duruşması 22.06.2023 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Duruşmaya komisyon temsilcilerimiz Van Barosu Çocuk Hakları Komisyonu'nu temsilen katılım sağlamıştır. Komisyon temsilcilerimiz

davaya katılma talebinde bulunmuşlardır. Bu talep mahkemece reddedilmiştir. Bu aşamadan sonra komisyon temsilcilerimiz davayı mağdurun vekilinden alınmış olan özel yetki ile devam ettirmişlerdir. Komisyonumuzca dava süreci takip edilmiştir. Dosya 7 celse sürmüş olup söz konusu dosyanın son duruşması 10.05.2024 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Duruşmaya yine komisyon temsilcilerimizce katılım sağlanmıştır. 10.05.2024 tarihinde gerçekleştirilen yargılamada sanıklar hakkında ceza verilmiştir. Erciş Ağır Ceza Mahkemesinin 10.05.2024 Tarih, 2023/150 Esas, 2024/223 Karar sayılı kararı ile dosyada gerekçeli karar yazılmıştır. Karara göre;

Sanık F.Ç. yönünden “çocuğun nitelikli cinsel istismarı” suçu bakımından 16 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına, TCK’nın 62/1 maddesi gereğince 1/6 oranında indirim yapılarak neticeten 13 yıl 4 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına;

Sanık M.M. yönünden “çocuğun cinsel istismarı” suçu bakımından 3 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına, TCK’nın 62/1 maddesi gereğince 1/6 oranında indirim yapılarak neticeten 2 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına; "Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme veya Ele Geçirme" suçu bakımından beraatine;

Sanık Ö.Ö. yönünden “çocuğun nitelikli cinsel istismarı” suçu bakımından 16 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına, TCK’nın 103/3-a maddesi gereğince yarı oranda artırım yapılarak 24 hapis cezası ile cezalandırılmasına, TCK 62/1 maddesi gereğince 1/6 oranında indirim yapılarak 20 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına;

Sanık F.B. yönünden “çocuğun nitelikli cinsel istismarı” suçu bakımından 16 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına, TCK’nın 62/1 maddesi gereğince 1/6 oranında indirim yapılarak neticeten 13 yıl 4 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına;

Sanık E.E. yönünden “çocuğun nitelikli cinsel istismarı” suçu bakımından 16 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına, TCK’nın 43.maddesi gereğince 1/4 oranında artırım yapılarak 20 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına, TCK’nın 62/1 maddesi gereğince 1/6 oranında indirim yapılarak neticeten 16 yıl 8 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, üzerine atılı “şantaj” suçu bakımından neticeten 1 yıl 8 ay hapis ve 160,00 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına, özel hayatın gizliliğini ihlal etmek suçu bakımından neticeten 1 yıl 8 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına,

Sanık Y.A. yönünden “çocuğun nitelikli cinsel istismarı” suçu bakımından 16 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına, TCK’nın 103/3-a maddesi gereğince yarı oranda artırım yapılarak 24 hapis cezası ile cezalandırılmasına, TCK 62/1 maddesi gereğince 1/6 oranında indirim yapılarak 20 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına;

Karar verilmiştir. Muhalif başkan tarafından dosyaya muhalefet şerhi konulmuştur.

Verilen karar üzerine dosyada komisyonumuzca 23.07.2024 tarihinde istinaf kanun yoluna başvuru yapılmıştır. Dosyada verilen kararda TCK m.62/1 kapsamında takdiri indirim uygulanmış olması hakkaniyete ve vicdana aykırılık teşkil etmektedir. Sanıkların tamamı da henüz hayatının baharında olan bir çocukla sadece cinsel dürtüleri sebebiyle zorla birlikte olarak çocuğun hayatını mahvetmişken ve hatta sosyolojik sebeplerle çocuğu ölüm ile karşı karşıya bırakmışken sanıklar hakkında ayrıca TCK m.62/1’in uygulanmış olması da apaçık bir şekilde hakkaniyete, vicdana ve hukuka aykırılık teşkil etmektedir. Bu nedenle sanıklar hakkında TCK m.62/1 kapsamında takdiri indirimin uygulanmasına yer olmadığına dair karar verilmesi gerekmektedir. Dosya bu yönüyle istinaf edilmiştir. Van Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesince dosya istinaf incelemesindedir.

Dava dosyasının takipçisi olmaya devam edip komisyon olarak daima çocukların yanında olacak ve çocuklara karşı gelişebilecek her türlü suçta faillerin en ağır cezayı alması amacıyla her türlü hukuki desteği sunmaya devam edeceğiz.

VAN BAROSU BAŞKANLIĞI**VAN BAROSU İNSAN HAKLARI MERKEZİ**
ÇOCUK HAKLARI KOMİSYONU

BASINA VE KAMUOYUNA

Van'ın Muradiye İlçesinde mağdur M.Y.nin 05.01.2023 tarihinde adli mercilere başvurarak nitelikli cinsel istismara maruz bırakıldığı gerekçesiyle şikayetçi olması üzerine başlayan süreçte ; komisyonumuzca sürece ivedilikle dahil olunmuş ve sürecin takipçisi olunacağı tarafımızca kamuoyuna duyurulmuştur.

M.Y.nin şikayeti üzerine başlayan soruşturma ve kovuşturma süreçleri komisyonumuzca titizlikle takip edilmiş olup komisyonumuz üyelerinin de katılmış olduğu 10.05.2024 tarihli son duruşmada Erciş Ağır Ceza Mahkemesi tarafından dava dosyasının esası hakkında karar verilmiştir.

Mahkemece verilen kararda netice olarak sanık E.E. hakkında çocuğun nitelikli cinsel istismarı suçundan zincirleme suç hükümleri de uygulanarak 16 yıl 8 ay, şantaj suçundan 1 yıl 8 ay özel hayatın gizliliğini ihlal etme suçundan 1 yıl 8 ay hapis cezası verilerek tutuklu olan sanık hakkında tutukluluk halinin devamına, sanık F.Ç. hakkında çocuğun nitelikli cinsel istismarı suçundan 13 yıl 4 ay hapis cezası verilerek tutuksuz olan sanık hakkında adli kontrol hükümlerinin uygulanmasına, sanık M.M. hakkında çocuğun basit cinsel istismarı suçundan 2 yıl 6 ay hapis cezası verilerek tutuksuz olan sanık hakkında adli kontrol hükümlerinin uygulanmasına, sanık F.B. hakkında çocuğun nitelikli cinsel istismarı suçundan 13 yıl 4 ay hapis cezası verilerek tutuklu olan sanık hakkında tutukluluk halinin devamına, sanık Ö.Ö. hakkında çocuğun nitelikli cinsel istismarı suçundan 20 yıl hapis cezası verilerek tutuksuz olan sanık hakkında adli kontrol hükümlerinin uygulanmasına, sanık Y.A. hakkında çocuğun nitelikli cinsel istismarı suçundan 20 yıl hapis cezası verilerek tutuksuz olan sanık hakkında adli kontrol hükümlerinin uygulanmasına karar verilmiştir.

Dava dosyasının takipçisi olmaya devam edeceğimizi, komisyon olarak daima çocukların yanında olacağımızı ve çocuklara karşı gelişebilecek her türlü suçta faillerin en ağır cezayı alması amacıyla her türlü hukuki desteği sunmaya devam edeceğimizi kamuoyuna saygılarımızla bildiririz.

13 MAYIS 2024

Fotoğraf 23: Komisyonumuzca Takip Edilen M.Y Dosyasının Karar Duruşmasının Ardından Van Barosu Çocuk Hakları Komisyonunun Sosyal Medya Hesaplarından Yapılan Kamuoyu Bilgilendirme Mesajı

03.05.2024: Komisyonumuzca, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesindeki okul ve kurumlarda; çocukların haklarına ilişkin ulusal ve uluslararası mevzuata açıkça aykırılık teşkil eden, çocukların video ve fotoğraflarının kaydedilerek ve kişisel veri niteliğindeki bu kayıtların herkesin erişimine açık sosyal medya platformlarında bizzat öğretmenler tarafından paylaşılması hususuna dair bakanlıkça ivedilikle çalışma yürütülmesi, yürütülecek çalışma kapsamında, hâlihazırda sosyal medya platformlarında paylaşılmış olan çocuklara ait fotoğraf

ve videoların derhal kaldırılması amacıyla bakanlığa bağlı bütün kurum ve kuruluşlara yazı yazılması, öğretmenler arasında herhangi bir ayırım gözetmeksizin bu hususta meslek içi eğitim verilmesi ve bu konuda bakanlıkça yapılacak çalışmalar hakkında Van Barosu Başkanlığına ve komisyonumuza yazılı olarak bilgi verilmesi talep edilmiştir. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi'ne 2401567840 numarası ile 03.05.2024 tarihinde başvuru gerçekleştirilmiştir.

CİMER

**CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM MERKEZİ**

Sayın YUSUF POLAT,

**T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER)' ne
yapmış olduğunuz
başvurunuz 03.05.2024 tarihinde alınmıştır.
Başvurunuzu 2401567840 sayısı ile takip edebilirsiniz.**

Fotoğraf 24: CİMER' e yapılan başvurunun ekran görüntüsü

22.05.2024: Komisyon tarafından Van Muradiye Nizamettin Aktaş Anadolu Lisesinde kariyer tanıtımı amacıyla temel hukuk eğitimi verilmiştir.

Fotoğraf 25: Gerçekleştirilen eğitimden bir kare

02.07.2024 tarihinde komisyonumuzca Van Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü bünyesinde düzenlenen Çocuk İzlem Merkezi İl Koordinasyon Kurulu toplantısına katılım sağlanmıştır. Çocuk istismarının önlenmesi ve istismara uğrayan çocuklara bilinçli ve etkin bir şekilde müdahale edilmesi amacıyla, öncelikli olarak cinsel istismara uğramış çocukların ikincil örselenmesini asgariye indirmek adli ve tıbbi işlemlerin bu alanda eğitilmiş kişilerden oluşan bir merkezde ve tek seferde gerçekleştirilmesini temin etmek üzere Sağlık Bakanlığına bağlı hastaneler/kurumlar bünyesinde Çocuk İzlem Merkezleri (ÇİM) kurulmuştur. İlimizde bulunan Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM), Van İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı S.B.Ü. Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi bünyesinde, 2014 yılından bu yana hizmet vermektedir. Çocuk İzlem Merkezinin (ÇİM) etkin bir şekilde hizmet sunabilmesi için merkezin işleyişi ve amacı doğrultusunda kurumların nasıl katkıda bulunacağını belirlenmesi amacıyla kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımıyla belirli periyotlarla "Çocuk İzlem Merkezi İl Koordinasyon Kurulu" toplantıları komisyonumuzca katılım sağlanmaktadır.

18/07/2024 tarihinde komisyonumuzca ombudsman başvurusu yapılmıştır. Başvuruda suçtan zarar gören sıfatıyla çocukların mağdur olduğu dava dosyalarında davaya dahil olup adil bir yargılanma yapılmasının sağlanmaya çalışıldığı belirtilmiştir. Bu amaçla suçtan zarar gören sıfatıyla Van arosu çocuk hakları komisyonu olarak dava dosyalarında davaya katılma talebinde bulunulduğunu; ancak şu ana kadar ki tüm katılma taleplerinin reddedildiği belirtilmiştir. Bu ret kararlarına ilişkin yargı organları ile ilgili gerekli yaptırımların ve işlemlerin yapılması ile katılma taleplerinin kabulü için Kamu Denetçiliği Kurumuna başvuru gerçekleştirilmiştir. Kamu Denetçiliği Kurumunun 05/09/2024 karar tarihli kararında; başvurumuzun olumsuz sonuçlandığı tarafımıza bildirilmiştir. (Karar ektedir.)

16/09/2024 tarihinde Aile ve sosyal hizmetler bakanlığı bünyesinde gerçekleştirilen çocuk koruma il koordinasyon kurulu toplantısına, komisyonumuzca katılım sağlanmıştır. Aile ve sosyal hizmetler il müdürlüğüne 5395 sayılı çocuk koruma kanunu ve hizmetlerine ilişkin sunum gerçekleştirilmiştir. Ayrıca;

-Çocuk izlem merkezi üzerinden aile ve sosyal hizmetler il müdürlüğüne bağlı, çocuk bakım kuruluşlarına teslim edilecek olan çocuklar hakkında uygun hizmet modelinin belirlenmesi, çocuğun iş ve işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi ve çocukta ikincil örselenmenin yaşanmaması için kurum bakımına yerleştirilmesi talep edilen çocuklara ait ÇİM mağdur ifade tutanağı ve adli muayene raporlarının çocuğun kuruluşa teslim edilmesi durumlarında, bahse konu belgelerin kuruluşa fiziki olarak teslim edilmesi karar alınmış fakat söz konusu kararın paylaşılmasında yaşanan sorunların devam etme hususu toplantı kapsamında tartışılmıştır. Görüşmeler sonucunda gündem maddesinde herhangi bir gelişme ve değişim yaşanmamıştır.

-kolluk kuvvetleri tarafından kuruluşa teslim edilen t.c. vatandaşı çocuklarda, bazı çocuk dosyalarında savcılık talimatı ve çocuk/olay ifade tutanağının olmadan, çocuğun kuruluşa teslim edilmesi, kuruluşa teslim edilen çocukların can güvenliği riski olmamasına rağmen çocuğun ailesine ve bakım verenine haber verilmemesi hususu toplantıda tartışılmış ve söz konusu madde yukarıda belirtilen şekilde kabul edilmiştir.

-refakatsiz yabancı uyruklu çocuklarda düzensiz göçmen durumunda olanların okul kayıtlarının yapılmama hususu toplantı kapsamında değerlendirilmiş söz konusu madde üzerinde mutabık olunamamıştır. Bu sebeple nu hususun göçmenler nezdinde türkiye geneli bir problem olması sebebiyle iç işleri bakanlığı ile yazışmaların van valiliği tarafından yapılacağı kararı kılınmıştır.

-kurum bakımında olan refakatsiz yabancı uyruklu çocukların aile odaklı hizmet modelinden yararlandırılması sırasında veya çocukların reşit olduktan sonra kuruluştan ayrılarak il dışında

ikamet eden akraba/aile /soydaşı yanına sevk iş ve işlemlerinde çocukların uluslararası koruma başvuru sahibi olmaması sebebiyle ve sevk işlemi için yol izin belgesi verilmemesi hususu toplantıya katılan temsilciler tarafından tartışılmıştır. Sonuç itibariyle söz konusu madde kapsamında; 4. Madde de olduğu iç işleri bakanlığıyla Van Valiliğinin yazışmaları sonucunda netleşecektir.

- refakatsiz yabancı uyruklu çocukların tespit iş ve işlemlerinin yapılması hususu tartışılmıştır. Bu sorunun çözümünün Van Valiliği onayı ile gerçekleştirileceğine karar verilmiştir.

- 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu 5. Maddesi uyarınca haklarında “ Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararı” talep edilen çocuklara ilişkin bilgi ve verilerin İl Koordinasyon Sekreteryası ile paylaşılmaması hususu çözüme bağlanmıştır.

- çocuk hakları farkındalığının oluşturulması ve çocuk haklarının toplumda görünürlüğünü arttırmak amacıyla bir parka bir sokağa ve bir durağa “ Çocuk Hakları ” isminin verilmesi hususu toplantı kapsamında konuşulmuştur. Van Büyükşehir Belediyesi tarafından bu karar kabul edilmiş olup gerekli çalışmalar yapılacaktır.

- 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanununa göre koruyucu ve destekleyici tedbirler ile ilgili katılımcı kurumlar faaliyetlerini görüş ve önerilerini paylaşmıştır.

Bu doğrultuda toplantı sonlandırılmıştır.

28/09/2024 tarihinde komisyonumuz üyeleri ile Van büyükşehir belediyesi ile İpekyolu belediyesi işbirliğinde “MESEM ve çocuk hakları sempozyumu” gerçekleştirilmiştir. Bu sempozyum kapsamında, “çocuklar işte değil hayallerinde büyüsün” sloganı çerçevesinde görüşler, tartışmalar ve öneriler sunulmuştur. Sempozyumda, çocuk işçiliğinin psikolojik etkilerinden, Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM) programlarına ve iş güvenliğine kadar birçok önemli konu ele alınmıştır. Çocukların iş yaşamındaki hakları ve güvenliği konuları etraflıca tartışılmıştır.

SONUÇ:

Çocuk hakları, kanunen veya ahlaki olarak dünya üzerindeki tüm çocukların doğuştan sahip olduğu; eğitim, sağlık, yaşama, barınma; fiziksel, psikolojik veya cinsel sömürüye karşı korunma gibi haklarının hepsini birden tanımlamakta kullanılan evrensel kavramdır. Bugün, dünyanın birçok yerinde var olan insan hakları ihlalleri, çocuk hak ihlalleri boyutunda daha kapsamlı büyüyerek, müdahale edilmesini zorlaştıracak bir şekilde yer almaktadır. Uluslararası Af Örgütü'nün belirttiğine göre; az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde, emek sömürsü, pornografi, şiddet, yasa dışılık gibi olumsuz etkenlerin dahilinde, çocuk hakları ihlalleri daha büyük boyutlarda olmaktadır. Ülkemizde de var olan ve büyüyerek devam eden çocuk hakkı ihlallerine karşı dur demek ve önlemek amacıyla çeşitli sivil toplum kuruluşları ve komisyonlar mevcut bulunmaktadır.

Van Barosu Çocuk Hakları Komisyonu ; Çocuk Hakları Bildirisinde de belirtildiği gibi çocuğun gerek bedensel gerek zihinsel bakımdan tam erginliğe ulaşmamış olması nedeniyle doğum öncesinde olduğu kadar, doğum sonrasında da uygun yasal korumayı da içeren özel güvence ve koruma gereksiniminin bulunduğu misyonuyla hareket etmektedir.. Bu nedenle komisyon üyeleri çocuk hak ihlallerinin meydana geldiği durumlarda her daim hukuki olarak çocukları ve haklarını koruma amacıyla hareket etmektedir.

Çocuk Hak ihlalleri; ihlalleri engellemeye yönelik açılan kurumlarla sona ermemiş ancak gerek toplumu bilinçlendirmek gerekse de meydana gelen ihlallerin sonlandırılması için çok büyük emekler sarf etmişlerdir. Ancak son zamanlarda meydana gelen çocuk hak ihlallerinin artış göstermesinden şunu da anlıyoruz ki çocuk hak ihlalleri tek tek kişiler ve sadece kurumlarla korunacak bir durum olmaktan çıkmıştır. Çocukların yaşama haklarının dahi çok kolay bir şekilde ihlal edildiği bu dönemde daha kapsamlı, planlı hareket edilmeli ve ileriye yönelik ciddi adımlar atılmalıdır. Nitekim TBMM Genel Kurulunda, çocukların korunmasıyla ilgili Meclis Araştırma Komisyonu kurulması kabul edildi. 32688 sayılı 08/10/2024 karar tarihli Resmi Gazetede yayımlanan ÇOCUKLARIN HER TÜRLÜ ŞİDDET, İHMAL VE İSTİSMARDAN KORUNARAK AKIL, RUH VE BEDEN SAĞLIKLARININ GELİŞİMİ İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA BİR MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU KURULMASINA DAİR KARAR yayımlanarak çocuk hakları için bir adım atılmış oldu. Çok geç kalınmış bir adım olmasına rağmen çocuk hak ihlallerinin tespiti ve korunması için devlet destekli somut ve genel adımların atılması adına umut vericidir.

Van Barosu İnsan Hakları Merkezi Çocuk Hakları Komisyonu'nun, Hollanda Kraliyeti tarafından desteklenen Kadın ve Kız Çocuklarının Adalet Erişiminde Avukatların Güçlendirilmesi Projesi kapsamında yapılan çalışmalar, kadın ve kız çocuklarının haklarına erişimini desteklemek ve avukatların bu alanda daha etkin hizmet sunmasını sağlamak amacıyla yürütülmüştür. Proje süresince, hak ihlallerine karşı savunuculuk kapasitelerinin geliştirilmesi, farkındalık artırıcı seminer ve atölye çalışmaları düzenlenmiş; yerel, ulusal ve uluslararası hukuk mekanizmalarının daha etkili kullanılması konusunda kapsamlı eğitimler verilmiştir. Bu kapsamda, proje çıktılarına göre avukatların yetkinlik düzeylerinde gözle görülür bir artış sağlanmış, başvuruların etkili şekilde yönlendirilmesi ve adalet erişimin önündeki engellerin aşılması konularında önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Ayrıca, sürdürülebilir bir etki yaratmak adına oluşturulan rehber ve kaynak materyaller, gelecekteki çalışmalara ışık tutacak nitelikte olup, Hollanda Kraliyeti'nin sağladığı destek bu hedeflerin gerçekleştirilmesinde kritik bir rol oynamıştır. Bu metin, projenin amacını, süreçlerini ve elde edilen sonuçları kapsamlı şekilde ifade etmektedir.